

tetes større Fordegs at raade over, efter som det har vist sig at være en saa god Administrator af saadanne Midler. Jeg vilde, om man saa vil, hellere have set, at der havde kunnet finde et Magelæg Sted med Sorø osv., men jeg vil til et andet Tidspunkt gemme nogle Betragtninger angaaende Fordegs, fordi dette ikke ligefrem og direkte staar i Forbindelse med det os forelagte Forslag; jeg skal altsaa, om Alt gaar vel, paa et senere Trin fremdrage Noget i den Retning ogsaa med Hensyn til de Midler, som den høitærede Minister har under sig. Hermed skal jeg slutte.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Den Lov, som nu omhandles, er fra forskjellige Sider betegnet som en Organisationslov, og det er den jo ogsaa til en vis Grad, forsaavidt som den vil organisere Universitetets Lærkræfter. Derimod indeholder den ikke — det udgiver den sig heller ikke for, og det har heller ikke været Regjeringens Tanke — en Organisation af hele Universitetets Styrelse. Det har ikke ligget for som en Op-gave for Regjeringen at tage hele dette store Spørgsmaal under Overveelse, hvorvidt det vilde være rigtigt at indføre nogen Forandring i Styrelsen af Universitetet. Derimod omhandler Loven først og fremmest en Organisation af Lærkræfterne, henfiet til Videnskabens nuværende Standpunkt. Jeg har ikke troet, at Nogen kunde falde i Forandring over, at jeg som Minister i saa Henseende, saa nøie som det har været mig muligt, har fulgt de Forslag, der ere komne fra selve den videnskabelige Høistole. Jeg har kunnet gjøre dette saa meget naturligere, og det forekommer mig ogsaa saa meget sikkrere, som der ikke fra Universitetets Side er forlangt nogen Forøgelse af Lærkræfterne, ialtfald ere de Forlangender, der i saa Henseende ere stillede, meget smaa. Men der er forlangt, at alle de forskjellige Videnskabsgrene, som man i det Hele taget mente burde repræsenteres ved Universitetet, bleve ligelig repræsenterede, at den ene ikke paa en vis Maade blev forfordelt overfor den anden, at man ikke forlangte af en Videnskabsmand, at han skulde anvende hele sin Tid i Universitetets Tjeneste for halv Pris af, hvad hans Kollegaer faae. Det er nemlig hele den Omorganisation, her forlanges, dette at gjøre de faste Docenter og Lektorer og endel af de ekstraordinære Docenter til Professorer. Jeg tror ikke, at man overser noget enkelt af de Professorater, her er foreslaet, vilde kunne gjøre gjældende, at det er unødvendigt. Jeg tror snarere, at man kunde gjøre gjældende, at en enkelt Videnskabsgren ikke er tagen med. Det kunde maasse gjøres gjældende, ialtfald med større Ret. Hvad Lønningerne angaar, skal jeg i det Hele henholde

mig til, hvad jeg tidligere har udtalt, og hvad der i Motiverne i saa Henseende er gjort gjældende, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at det kun er rent formelt, at den nuværende Universitetslønningsslov er fra 1871. Den er i Virkeligheden fra 1858. Det, der skete i 1871, var kun en Omstrøning af det tidligere Sædtillæg, og det er med Lønningssloven af 1871 i Virkeligheden fulgt en Ned-sættelse af Universitetetslønningerne og ingen Forhøielse, jaalebes at der ikke er fremkommet nogen Forbedring af Lønningerne ved Universitetet siden 1858. Hvad Lønningssatserne angaar, vil jeg indrømme, at det altid bliver en Skønssag, om man her har truffet det Rette. Det, som har været væsentlig bestemmende for mig til at foreslaa en saa betydelig Forhøielse af Begyndelses-gagerne, som jeg indrømmer, at jeg har foreslaet, er det, at vi her igennem, selv om vi vedtog disse Forslag usforandrede, dog ikke vilde komme høiere op med Lønningerne til vore Professorer ved Universitetet, end man er kommen i vort Naboland Norge. At det skulde være særligt dyrere at leve i Christiania end i Kjøbenhavn, tror jeg ikke; ialtfald, efter hvad jeg kender til Forholdene, og jeg kender ogsaa Noget dertil, er Forskjellen meget ubetydelig. Den ærede sidste Læser stillede to Forbringinger; den ene af dem var, at vigtige socialøkonomiske Problemer, som ere oppe nuil dags, burde tages under videnskabelig Behandling ved Universitetet. Jeg kan kun sige, at herover er vedkommende overordnede Administration, vedkommende Minister, ikke Herre. De sag, som der i saa Henseende kan være Tale om, ere repræsenterede ved Universitetet, og jeg nærer ingen Tvivl om, at de Herrer, som ere Lærere ved Universitetet i disse Sag, ogsaa ville gjøre deres Pligt. Den anden Forbring, som den ærede sidste Læser stillede, gif ud paa, at Universitetet burde sørge for, at alle gode Kræfter i Befolkningen allerede fra den tidlige Alder, saavidt jeg forstod ham, skulde drages ind til Universitetet. Denne Tanke kan være meget rigtig i og for sig, men jeg tror ikke, at man igennem nogen som helst Bestemmelse i denne Lov kan virke dertil. Man kunde maasse snarere virke dertil, naar der var Tale om en Organisation af de lærde Skoler eller af Skolevæsenet i det Hele her i Landet. Da kunde det være muligt at søge gennem Forbringinger deraf at gjøre det lettere for den ubemidlede Befolkning i Landet at bringe sine Sønner saa vidt frem, at de i en rimelig Alder kunde naae Universitetet. Der er fra forskellige Sider, særligt af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (H. Holm), og jeg tror ogsaa af det ærede Medlem for Sølbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber), paa en vis Maade klaget over, at Universitetet var en Sammenblanding af en Examenstole og en videnskabelig Høistole. Det